

Diari Oficial del Consell General

Any 2021 – VIII Legislatura – Núm.29/2021

Sessió ordinària celebrada el dia 21 de desembre del 2021

El dia 21 de desembre del 2021, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió tradicional convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 146/2021, que és el següent:

- 1. Informe de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2021.**
- 2. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia, APF, corresponent a l'any 2021.**
- 3. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània, APM, corresponent a l'any 2021.**

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferré Ghiringhelli

M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Ferran Costa Marimon i de la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre de Turisme i Telecomunicacions; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports. i Trini Marín González, ministra d'Administracions Públiques i Participació Ciutadana.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 12.03h)

La Sra. síndica general:

Permeteu-me adreçar una cordial salutació a les diferents autoritats presents que habitualment no ens acompanyen en les sessions del Consell General, els senyors representants dels coprínceps, el senyor president del Consell Superior de la Justícia, el senyor president del Tribunal Constitucional, els senyors i senyores cònsols i també a la resta d'autoritats. Sigueu benvinguts, avui, amb tots nosaltres en aquest Consell tradicional de Sant Tomàs. Demanaria a la senyora Sílvia Ferrer, secretària de torn de la Sindicatura, si ens llegeix l'ordre del dia, si us plau.

La Sra. síndica general:

Passem, doncs, als punts de l'ordre del dia.

Punt número 1:

1. Informe de la Delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2021.

Intervé la senyora Meritxell Palmitjavila Naudí, subsíndica general.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies, senyora síndica.

El Consell General, des de l'any 1995, és membre de la Unió Interparlamentària, la UIP. I aquest any 2021 ha continuat involucrat en aquesta organització promovent els valors que aquesta defensa —i el Consell General comparteix— i participant en moltes de les reunions i seminaris que s'han organitzat.

En total, s'ha efectuat un desplaçament i s'ha participat en nou reunions i seminaris en format telemàtic i, en concret:

- En les dues assemblees anuals de la UIP. La primera, la 142a assemblea, celebrada online, i la segona la 143a assemblea, organitzada del 26 al 30 de novembre a Madrid.
- En l'audició parlamentària anual a les Nacions Unides, dedicada enguany a la lluita contra la corrupció, i on es va informar dels instruments i mesures preses arreu per lluitar-hi en contra.
- El Seminari sobre l'impacte de la COVID-19 en l'assoliment a Europa dels Objectius del Desenvolupament Sostenible, els ODS, on es van facilitar les darreres dades sobre el grau d'assoliment de cadascun d'aquests objectius.
- El Seminari dedicat a la ciència i els parlaments, on es va tractar sobre la necessitat que els parlamentaris disposem d'informació, mètodes de treball i fonts fiables i actualitzades per fer la nostra feina i prendre decisions fonamentades pel bé de tota la societat.

- En la reunió parlamentària dedicada a la paritat, on es van donar exemples concrets d'estratègies adreçades a assolir la paritat als parlaments i a fomentar l'elecció de dones per a càrrecs de responsabilitat política.
- El Seminari sobre la COVID-19 i els drets humans, que es va centrar a extreure lliçons de la pandèmia i analitzar, des de la perspectiva dels drets humans, mesures concretes preses.
- El Fòrum parlamentari, amb motiu del Fòrum Polític d'Alt Nivell de l'ONU, on es va debatre sobre el paper del sector públic en l'economia i en la societat per a l'assoliment dels ODS, i on es va tractar sobre la participació parlamentària en els exàmens nacionals voluntaris sobre l'assoliment d'aquests objectius.
- El Fòrum Parlamentari sobre l'assoliment dels ODS, on es van adoptar tot un seguit de recomanacions per no deixar ningú enrere, promesa central i transformadora de l'Agenda 2030.
- I la reunió parlamentària amb motiu del Fòrum sobre la Governança a Internet, on es van intercanviar opinions i compartir bones pràctiques per afrontar reptes clau en l'àmbit d'Internet, com són el dret a la intimitat i els usos legítims de les dades personals; l'equilibri entre la llibertat d'expressió i la lluita contra els continguts nocius, com són les informacions errònies i la desinformació; el paper de les plataformes digitals en la creació de valor sostenible i de societats inclusives, i la intel·ligència artificial i la presa de decisions automatitzada.

En el decurs d'aquestes reunions en què hem participat, s'han fet diverses recomanacions als parlaments. Entre d'altres, se'ns anima:

- A demanar comptes als nostres governs quant als progressos fets per respondre davant possibles catàstrofes relacionades amb el clima;
- A estudiar; a endurir les penes dels delictes contra el medi ambient;
- A aprovar lleis de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris;
- A contribuir a fer possible la transició cap a una economia circular;
- A vetllar perquè els nostres governs inverteixin en infraestructures digitals adequades per assegurar una cobertura d'Internet segura, accessible i assequible;
- A vetllar perquè els respectius ordenaments jurídics castigui qualsevol forma d'explotació i abusos sexuals als menors a Internet, així com també penin la producció, la possessió i la difusió de continguts pedòfils i l'accés repetitiu a pàgines web que continguin aquest tipus d'imatges;
- A ratificar el Conveni de les Nacions Unides contra la corrupció;
- A avaluar el grau d'assoliment dels compromisos nacionals en matèria dels ODS;

- A aprovar lleis que tinguin en compte les necessitats i les especificitats dels grups més vulnerables;
- A assegurar que la sanitat pública disposa de recursos suficients, sobretot davant les possibles restriccions pressupostàries a causa de la pandèmia de COVID-19;
- A ser transparents i a promoure consultes a diversos actors, inclosos els organismes reguladors i el poder judicial quan treballem iniciatives legislatives en matèria d'Internet, i a vetllar perquè la legislació resultant sigui coherent i interoperativa amb la normativa regional i mundial en la matèria;
- I a fomentar la creació de programes de sensibilització i desenvolupament de capacitats adreçats a potenciar el pensament crític i l'alfabetització digital dels usuaris d'Internet.

Totes les recomanacions fetes estan recollides en l'Informe anual d'activitats relatives a la UIP 2021, informe que ha estat tramès per correu electrònic a tots els consellers generals i que, al final d'aquesta sessió, estarà disponible a la pàgina web del Consell General.

En aquest informe anual, també hi trobareu explicats els actes que hem organitzat enguany, el Consell, sumant-nos a la celebració dels cinc dies internacionals, amb els quals hem volgut:

- promoure la reflexió entre els infants i els adolescents sobre la importància de rebre una educació i poder anar a l'escola;
- identificar possibles obstacles a la participació política dels joves;
- esperonar noves polítiques de joventut;
- parlar dels mitjans de comunicació i els populismes,
- i renovar el compromís del Consell General amb la protecció i la promoció dels drets humans arreu.

I acabo agraint als representants de la comunitat educativa que van participar en la taula rodona organitzada amb motiu del Dia Internacional de l'Educació i que van intercanviar bones pràctiques i els aprenentatges extrets de la pandèmia de la COVID-19; la ministra Ester Vilarrubla i els senyors Christophe Noguier, Xavier Bafarull, Núria Ibarrola, Mariona Vila, Marco Castro, Estela Montejo i Antònia Darnés, i el moderador de la taula, l'Iñaki Rubio.

Agraint els joves que van participar en la taula rodona organitzada amb motiu del Dia Internacional del Parlamentarisme i que ens van parlar dels temes que preocupen els joves i dels punts forts i febles que creuen que té el nostre sistema parlamentari. L'Antoni Puig, l'Adrià Espineta, la Laia Moliner, el Guillem Tadeo, el Kevin Poulet i la Maria Nazzaro, i la moderadora de la taula, l'Eva Arasa.

Agraint als periodistes que van integrar la taula rodona dedicada als populismes i als mitjans de comunicació, celebrada amb motiu del Dia Internacional de la Democràcia; el senyor Andrés González-Nandín i les senyores Laia Ferrer i Estefania Ruano.

I, finalment, agraint la dedicació i la feina feta als consellers generals que han integrat també aquest Comitè Executiu per als Afers de la UIP; la síndica Roser Suñé, i els consellers i conselleres generals Susanna Vela, Berna Coma, Ferran Costa, Carles Naudi i Joan Carles Camp.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora subsíndica.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

Punt número 2:

2. Informe de la delegació del Consell General a l'assemblea Parlamentària de la Francofonia corresponent a l'any 2021.

Intervé el senyor Carles Sánchez Rodríguez, president de la Delegació.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

La delegació de la Secció andorrana de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia, integrada per la senyora Núria Rossell, el senyor Oliver Alís, el senyor Raül Ferré, el senyor Marc Magallón i per mi mateix, participa activament en els treballs que des del Consell General se'ns han confiat. La prova d'aquesta implicació en les activitats de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia rau en l'informe que se us ha tramès, i que passo a presentar-vos succintament.

L'APF és una organització parlamentària internacional que defensa l'estat de dret, la democràcia i la salvaguarda dels drets humans, particularment en l'espai francòfon, i on es debat i s'intercanvia informació sobre temes d'interès comú per a aquells parlaments i grups parlamentaris d'arreu del món que comparteixen els valors de la Francofonia definits en la Charte de la Francophonie i que es constitueixen en seccions.

Durant l'any 2021, i per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia SARS-CoV-2, l'APF sols ha pogut celebrar presencialment la XXXIII Assemblea Regional Europa, que va tenir lloc del 25 al 27 de novembre de 2021 a la capital d'Albània, Tirana, amb la participació de vuit seccions de l'àrea.

La temàtica d'enguany s'ha centrat sobre les nostres societats i parlaments davant la crisi de la COVID-19, extrem que s'ha abordat en dos grans eixos: democràcies i societats davant la pandèmia i crisi sanitària geopolítica, reptes i perspectives. La gestió de la crisi sanitària, les polítiques antipandèmia basades en la difusió del coneixement per part de la comunitat científica, els règims excepcionals i el funcionament de les institucions parlamentàries són algunes de les qüestions tractades en el primer eix.

El segon bloc temàtic, centrat en la crisi sanitària, geopolítica, reptes i perspectives, va ser l'escollit per la secció andorrana de l'APF per efectuar la seva intervenció. En el meu discurs, en qualitat de president de la delegació, vaig incidir sobre la necessitat d'una cooperació i coordinació interestatal i transfronterera més efectiva, així com la transcendència del paper dels parlaments en la salvaguarda dels valors democràtics, dels procediments i de les llibertats fonamentals. En aquest sentit, els discursos dels membres de seccions de l'APF i les intervencions realitzades pels experts convidats en aquest segon eix també es van centrar en les apostes geopolítiques que ha generat aquesta crisi: les qüestions de solidaritat en l'espai francòfon i europeu, les qüestions del dret humanitari, l'aixecament de patents, la independència dels circuits productius, la redistribució justa, els impactes d'aquesta pandèmia i les perspectives de futur. Per tal que els debats fossin el més enriquidors possible, aquesta sessió va comptar amb la presència de diversos ponents que van comparèixer davant l'assemblea, permetent així a les seccions presents en la sessió d'ampliar el coneixement sobre aquesta matèria.

A banda dels treballs abans mencionats, l'Assemblea Regional Europa també va lliurar a l'escriptor albanès senyor Ismail Kadaré la consideració d'Orde de la Francophonie et du Dialogue des cultures de l'APF per la seva obra universal, traduïda al francès i emesa per tot el món francòfon. Finalment, tres estudiants de llengües de la Universitat de Tirana, un dels quals, missatger en el programa «Le train des mémoires» de l'APF, es va adreçar a l'assemblea per compartir amb els assistents experiències i aspiracions professionals relacionades amb la llengua francesa.

No voldria finalitzar aquesta síntesi de les actuacions de la delegació andorrana en els treballs de l'APF per a l'any 2021 sense agrair als membres de la delegació la seva dedicació així com les seves contribucions en els qüestionaris enviats i excel·lents relacions d'entesa que han permès dur a terme una tasca eficaç i constant en l'espai francòfon.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller, i a tots els membres de la delegació per la feina feta.

Passem al darrer punt de l'ordre del dia,

3. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània corresponent a l'any 2021.

Intervé el senyor Raül Ferrer, president de la Delegació.

El Sr. Raül Ferrer:

Moltes gràcies, senyora síndica.

La delegació de la Secció Andorrana de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània, integrada pels consellers generals Sra. Berna Coma, Sr. Jordi Font, Sr. Marc Magallón i per mi mateix, participa activament en els treballs que des del Consell General se'ns han confiat.

La prova d'aquesta implicació en les activitats de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània rau en l'informe que us ha tramés i que passo a presentar-vos succintament.

L'APM és una organització interestatal, regional, amb personalitat i capacitat jurídica pròpia que beneficia d'un estatut d'observador a l'Assemblea General de les Nacions Unides. Des de la seva creació, l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània és un actor principal de la diplomàcia parlamentària a escala regional. El suport constant dels parlamentaris membres garanteix el respecte dels principis fundadors de l'APM i la realització dels objectius previstos en la Carta de la Mediterrània del 2008. A través dels esforços de l'APM, el diàleg polític i la comprensió mútua entre els estats membres i els seus respectius ciutadans s'han anat consolidant a través del reforçament de la confiança entre els estats de la conca mediterrània; la promoció de la seguretat, estabilitat i pau a escala regional; el sosteniment d'iniciatives de països de la conca mediterrània; la formulació de recomanacions als parlaments nacionals, regionals i internacionals, així com a les principals organitzacions internacionals actives en la conca mediterrània.

Creada en la Conferència de la Unió Interparlamentària (UIP), celebrada a Nàuplia, Grècia, el febrer del 2005, l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània compta amb 29 membres de ple dret i 4 membres associats. El Consell General forma part de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània com a membre de ple dret des del 28 d'octubre del 2010, data en què es va celebrar la cinquena sessió plenària a Rabat, Marroc. Durant l'any 2021, i per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, s'ha pogut celebrar de forma virtual la quinzena sessió anual de l'Assemblea General de l'APM, que va tenir lloc els dies 3 i 4 de juny del 2021, amb la participació de 230 delegats provinents de diferents països i organitzacions internacionals.

L'Assemblea va adoptar per unanimitat sis recomanacions derivades dels treballs realitzats per les tres comissions permanents: «Les défis relatifs à la sécurité qui affectent la région de l'APM ; lutter contre l'évolution de la menace terroriste dans la région euro-méditerranéenne ; impacts économique de la covid-19 dans les régions euro-méditerranéennes et du Golf en 2020, une réponse politique pour une reprise efficace ; changements climatiques et environnementaux dans les régions méditerranéennes, un appel urgent à la coopération ; les élus de l'APM luttent contre la violence domestique en Méditerranée ; la protection des droits de l'homme dans un monde de plus en plus automatisé ; l'intelligence artificielle, des opportunités pour les parlementaires».

Durant aquesta sessió, van tenir lloc les eleccions virtuals dels membres del Bureau de l'APM i de la seva respectiva presidència per un mandat de dos anys. Tanmateix, es van anunciar els premiats als certàmens Premis APM 2021 per a aquelles persones que s'han distingit per l'excel·lència i la consecució dels principis inspiradors de l'Assemblea. A banda del treball que es va dur a terme al plenari, va tenir lloc una reunió preparatòria del Fòrum de les Dones Parlamentàries de l'APM, amb la finalitat de crear un espai de discussió per promoure una regió mediterrània sense discriminacions de gènere. Dit extrem s'ha vist reforçat durant aquesta sessió anual amb l'aprovació de la modificació dels estatuts de l'APM, els quals exigeixen que, per beneficiar d'un dret de vot complet, els dos gèneres siguin representats en les delegacions dels membres de l'APM.

Abans de finalitzar aquesta síntesi dels treballs de l'APM per a l'any 2021, permeti'm fer un agraïment als membres de la delegació, recentment constituïda, per la seva predisposició i excel·lents relacions d'entesa. Perquè, de ben segur, això ens permetrà dur a terme les tasques que, com a consellers generals, ens han estat confiades des del Consell General en el marc d'aquesta Assemblea Parlamentària de la Mediterrània.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Ferrer i en el seu nom, també, a tots els membres de la delegació per la feina feta.

Em permetreu, un cop acabat l'ordre del dia i abans d'aixecar la sessió, que us adreci unes paraules.

Molt Il·lustre Senyora Subsíndica, Molt Il·lustre Cap de Govern, Molts Il·lustres Senyores i Senyors Consellers, Molt Il·lustres Ministres, Molt Il·lustres, Honorables i Digníssimes Autoritats,

Abans d'aixecar aquesta sessió tradicional de Sant Tomàs, em permeto adreçar-vos aquestes paraules.

Ens retrobem, un cop més, en la celebració d'una sessió de Consell Tradicional, el Consell de Sant Tomàs, que ens reuneix amb els abillaments símbol del nostre compromís i ens permet adreçar una mirada a l'any que s'acaba.

La pandèmia continua present en les nostres vides i ha determinat part del nostre comportament, ja que hem hagut de mantenir un seguit de mesures per continuar desenvolupant la nostra activitat. Les vacunes han estat cabdals per ajudar a controlar la situació, però els esforços de tots plegats han de romandre perquè el final d'aquesta història sigui el menys dolorós possible a nivell de vides humanes. La responsabilitat que ha estat present durant tot aquest període en el comportament dels nostres ciutadans ha de seguir, perquè només de manera conjunta podem aconseguir minvar la duresa d'aquest flagell.

Permeteu-me un pensament per a totes aquelles persones que ens han deixat durant aquest període, així com per a les seves famílies. Adrecem també l'escalf de les nostres paraules a tothom que pateix símptomes de covid persistent perquè sentin que no estan sols en la seva vida quotidiana.

Sumo la meua veu a la crida per assolir les més altes xifres de vacunació entre nosaltres, sense oblidar l'obligada solidaritat amb els països que encara no han rebut les dosis suficients i presenten índexs baixos de vacunació. Cal que tinguem en ment que aquesta situació afecta tot el planeta i que la solució ha de ser conjunta, perquè els virus no entenen de fronteres, ni de rics, ni de pobres. Potser, d'aquesta pandèmia, n'hauríem d'extreure una lliçó que fa molt de temps que hauríem d'haver après.

Senyores i senyors,

Aquest és també un moment de reflexió interna sobre la nostra pròpia tasca, on girem la mirada cap a la feina que hem dut a terme com a parlamentaris i on avaluem la gestió interna del mateix Consell General. Aquest any hem aprovat 27 lleis amb temes tan importants per a la vida dels ciutadans com la creació de l'Institut Nacional de l'Habitatge, el Codi de la circulació o la modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum en favor de les persones amb diversitat funcional. Llei com l'actualització del marc pressupostari per fer front a les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària, així com el debat en el Ple de les esmenes a la totalitat del pressupost per a l'any vinent, amb la voluntat d'aprovar-lo durant el mes de gener, mostren el compromís de la Cambra amb les necessitats reals dels ciutadans d'Andorra. Hem continuat legislant a fi de protegir, flexibilitzar el mercat de l'arrendament d'habitatge, així com a favor de la millora del poder adquisitiu.

Acabem, com bé sabeu, de votar la nova Llei qualificada de transparència i d'accés a la informació pública, pas fonamental per canviar la relació entre l'administrat i l'administrador i promoure millor el coneixement de la gestió que desenvolupen les institucions. Una primera fita per continuar treballant en aquesta via i enfortir la democràcia representativa, on cadascú ha de saber trobar el seu encaix tal com el defineix la Constitució.

Des d'aquesta Cambra també hem aprovat diverses pròrrogues a la facultat del Govern d'establir restriccions i mesures previstes en la Llei qualificada de seguretat pública i en la Llei de sanitat, amb la finalitat de protegir la salut pública. Una mesura garantista vers els ciutadans que permet decidir les accions pertinents per pal·liar els efectes de la pandèmia d'acord amb la legalitat vigent.

Al mateix temps, s'han aprovat tretze convenis que reafirmen l'arquitectura internacional de contactes del nostre país i ens permeten avançar en el tauler de la geopolítica enfortint la nostra presència allà on pertoqui.

Vull destacar, també, dues propostes d'acord que s'han assolit enguany. La primera, relacionada amb la joventut i que fou treballada i debatuda amb joves de les diferents formacions polítiques i el Fòrum Nacional de la Joventut. Aquesta experiència ens ensenya que noves formes d'elaboració dels textos són possibles i que les portes d'aquesta casa es poden obrir a fi que les idees conflueixin d'una part cap a l'altra.

També la proposta d'acord per a la creació de la Comissió d'estudi per a les jubilacions, que ha motivat una nova comissió especial per al mateix assumpte, tot just aprovada en el Ple i que ha de donar esperança als nostres ciutadans pel compromís que implica a l'hora de treballar un tema complex i de gran transcendència per a la vida de tots nosaltres.

Senyores i senyors,

Permeteu-me que avui reflexioni igualment sobre la dinàmica interna del Consell General i faci menció d'algunes millores substancials, des del meu punt de vista. En aquests tres anys hem dotat l'equip de dues figures noves: una interventora i un secretari adjunt de Gestió i Recursos. Aquesta decisió s'emmarca en un procés de professionalització d'aquesta institució a fi de garantir-ne una millor eficàcia i eficiència, dues paraules que sempre agermanem. No us detallaré les accions concretes que hem efectuat, però sí que vull que

tingueu present que estem desenvolupant el procés de digitalització documental, al qual els consellers i les conselleres generals s'incorporaran durant el proper any per enfortir la nostra capacitat de gestió.

Alhora, hem impulsat el treball de redacció de l'Estatut del Personal, encara en fase de discussió, una vella reivindicació dels treballadors de la casa a fi de garantir un conjunt de drets i de deures que els permetin avançar cap endavant dins una estructura definida i rigorosa.

Després de tres anys de treballs constants dins una situació que ningú hauria pogut preveure, deixeu-me que, des d'aquí, agraeixi la feina de tot el personal del Consell General. Així mateix, els demano encara una mica més d'energia per continuar amb els nous reptes que les transformacions que estem vivint provocaran en el decurs de la nostra tasca.

El Consell General també ha mantingut la seva agenda d'actes a fi de continuar amb dinàmiques establertes que apropen la institució als ciutadans. Així, pel Dia Internacional de l'Educació, vam col·laborar en la taula rodona sobre l'ensenyament en temps de pandèmia; pel Dia Internacional del Parlamentarisme, vam organitzar una taula de reflexió sobre com apropar el Consell General als joves, i pel Dia Internacional de la Democràcia, vam debatre sobre el populisme i els mitjans de comunicació.

Alhora, hem acollit la presentació de diferents llibres, entre els quals destaquen *La Constitució del Principat d'Andorra: la resposta als reptes de les institucions preconstitucionals en el segle xx*, de Nemesi Marqués, i el llibre *Carlemany i Andorra*, de l'Oliver Vergés.

Hem mantingut el nostre suport a la cultura amb la celebració dels premis Àgora Cultural i diferents concerts al llarg de l'any.

Durant aquest període hem recuperat el Premi Innovació Educativa, que va haver de ser ajornat l'any passat, a causa de la situació pandèmica. I, com a activitat plenament consolidada, hem celebrat el XIX Consell dels Joves.

Amb aquesta enumeració, he volgut remarcar la nostra voluntat de cooperar amb altres institucions en aquells esdeveniments que siguin apropiats a la nostra idiosincràsia, com a cambra parlamentària i de representació del poble andorrà. Les portes del Consell General restaran sempre obertes a la societat civil mentre les propostes s'adeqüin, tant en el fons com en la forma, al sentit del Parlament.

Senyores i senyors,

En aquest període, tant de la mà d'organismes internacionals com en converses personals amb persones que mostren una mirada incisiva sobre la nostra realitat, he pogut copsar la importància del poder legislatiu com a font d'equilibri i de representació de tots els ciutadans. Així, des de la Unió Interparlamentària, s'apunta que els parlaments han de reforçar les seves capacitats per ser més eficaços, han de promoure la inclusió i la representativitat de

la ciutadania, també han de mostrar resiliència i innovació i, alhora, crear sinergies entre organismes similars, a fi d'enfortir la seva presència com a actors de l'agenda mundial.

Un parlament, el nostre, per exemple, és la suma de persones que han estat escollides per legislar, aprovar lleis que responguin a les necessitats de la societat i que siguin fruit d'un diàleg constructiu entre totes les sensibilitats presents en l'arc parlamentari. La discussió és important i necessària, sempre dins una cortesia que —he de reconèixer— poques vegades hem perdut. Però la voluntat d'arribar a acords també facilita l'assumpció dels textos per part de la població, ja que esdevenen més representatius i globals. L'equilibri sempre ha estat un bon company a l'hora de prendre decisions finals.

Aquesta legislatura entrarà a la primavera en el seu quart any i, per tant, ens exigirà una valoració realista d'aquelles accions que encara podem dur a terme. Hi ha textos legislatius en curs que no podem defugir i on hem de trobar la suma de voluntats per conduir-los a bon port. Us encoratjo a fer aquest esforç, tant a nivell personal com dels vostres grups, a fi que el proper 21 de desembre, d'aquí a un any, puguem felicitar-nos tots plegats de la feina aconseguida.

Crec que hem d'exigir-nos aquesta actitud a fi que l'any 2022 sigui la represa d'un camí que la covid va estroncar. Ho he dit ja en altres al·locucions: avui encara no som capaços d'avaluar les conseqüències finals que tindrà el que hem viscut i, possiblement, el que estem vivint encara aquests dies. Veus més autoritzades que la meua ja apunten alguns elements, i penso que els hem de tenir presents en les nostres anàlisis. Així, la reflexió sobre els efectes socials i econòmics ha d'ocupar un lloc important en les nostres valoracions.

Em plau remarcar la importància d'un exercici compartit entre el Consell General, el Govern i els Comuns intitulat «Andorra, reptes de futur», que ens va permetre organitzar un seguit de debats entre persones diverses de la societat civil que van voler compartir els nostres neguits i les nostres visions. La primavera vinent, esperem presentar la publicació que recull tots els treballs que completen el material, que es troba disponible en xarxa i que està a la disposició de tots nosaltres.

Abans d'acabar, em sento amb l'obligació d'incloure un apunt sobre un tema que serà cabdal, encara més, a partir d'ara, la crisi climàtica. Aquest nou paradigma ens ha de fer enfrontar als nostres dubtes i les nostres pors. No podem ser apocalíptics, perquè provocarem la paràlisi en l'acció. Però hem de ser capaços de bastir accions que ens permetin escapar com a humanitat d'un destí que els especialistes dibuixen amb colors grisos. Demano valentia i rigor per enfocar aquesta realitat. L'angoixa ecològica, com la denominen alguns especialistes, ha arribat per quedar-se entre nosaltres i no seria *de rebut* mirar cap a un altre costat. Així, la presentació conjunta que vam organitzar amb el ministeri responsable del Medi Ambient sobre els informes dels experts del Grup Intergovernamental sobre el clima ha de convertir-se en una activitat recurrent que ens permeti actualitzar les nostres dades sobre la matèria i avaluar les nostres accions des de la perspectiva del canvi climàtic.

Senyores i senyors, amics i amigues,

Els qui em coneixeu, sabeu que soc una àvida lectora. Avui, per donar sentit a la nostra tasca diària, voldria compartir un paràgraf que m'apropio d'un bon assagista espanyol, Sergio del Camino, que diu: «Un país és un aquí i un ara, heretat d'un ahir, i si cada generació, en lloc d'aprofitar aquest llegat per deixar la seva empremta, el destrueix i el refà, el país es convertirà en un campament provisional o en un laboratori, però no en un espai sòlid de convivència per a una comunitat política basada en la llibertat i la igualtat».

Que aquest desig d'espai sòlid de convivència, de vida compartida, sigui una de les nostres guies per continuar amb les nostres discussions i recerca de respostes.

Les festes nadalenques han de ser un espai de respir on la introspecció ens ajudi a entendre millor les nostres contradiccions i ens empenyi cap a aquesta suma on les nostres vides troben el seu sentit. El futur necessita l'impuls de tots nosaltres per bastir aquesta comunitat política basada en la llibertat i la igualtat.

Tinc la certesa que ho podem aconseguir, perquè som persones que no defugim les nostres responsabilitats i perquè ens uneix un lligam indestructible amb el nostre país, aquest copricipat que ens ha permès segles d'estabilitat.

Gaudiu d'unes bones festes nadalenques, presidides per l'harmonia i la generositat. I permeteu-me una darrera consideració: cuidem-nos els uns als altres, ajudem-nos en la nostra vida diària, perquè l'ésser humà, quan esdevé solidari, és capaç de les millors proeses.

Moltes gràcies i visca Andorra!

(Aplaudiments)

Farem la fotografia com l'any passat.

Romanen al seu lloc i ens posem al davant la Sindicatura.

Gràcies.

(Són les 12.38 h)

Diari de Sessions del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.342-2021